

Memòria d'activitats de la Societat Catalana de Pediatria (curs 2016-2017)

Informe de l'Assemblea General Ordinària de Socis 2017 (15-06-2017)

Informe de la Presidència

Valentí Pineda

En la presa de posició de la meua presidència destacava tres eixos principals:

1. Donar continuïtat i reforçar la formació dels pediatres per assolir els nivells d'expertesa i excel·lència que els pertocuen per tal de ser el referent en l'atenció dels nostres infants i adolescents.
2. Ser l'interlocutor principal en tots els programes i accions que desenvolupin el Departament de Salut, CatSalut i diferents proveïdors en referència a la infància i l'adolescència.
3. Aconseguir plena visibilitat i referència per a la ciutadania i les entitats socioculturals que puguin tenir relació amb la infància.

A continuació es presenta el detall de les accions assolides respecte d'aquests eixos:

1. Formació

– Hem analitzat l'assistència (molt baixa) al Programa de Formació Continuada i valorat les noves eines de formació (teleconferència) mitjançant una enquesta als socis, i s'han proposat (com ja heu vist) canvis per al proper curs, com ara disminuir el nombre de sessions i concentrar les hores presencials en tres o quatre blocs d'una tarda.

– Nous grups de treball: Trastorns de l'Aprenentatge, Hematologia i Metges

Joves.

– Hem rebut la sol·licitud de col·laboració en formació de la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFIC), i ho estem valorant.

– Hem rebut la sol·licitud de realitzar jornades conjuntes amb altres societats, com Salut Pública, Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica, Col·legi de Llevadores i Fundació Hospital de Nens de Barcelona, entre altres.

– Treball conjunt amb l'Acadèmia per buscar noves eines de formació, InterActSalut.

– Congrés Nacional de Pediatria Social a Terrassa per al 2107.

– II Jornada Catalana d'Infectologia Pediàtrica.

2. Interlocució amb el Departament de Salut, CatSalut i diferents proveïdors

– Participem en línies estratègiques generals, per exemple:

- Roda de premsa de presentació de la inclusió de la immunodeficiència combinada greu al panell de cribratge neonatal. Ens hi va convidar l'Honorable Conseller de Salut, Antoni Comín.

- Pla Estratègic de Planificació i Reforma d'Atenció Primària (ENAPISC): hem fet un «mapa pediàtric» que demostra la manca de pediatres a primària i ens hem reunit amb la Conselleria i amb Planificació per defensar el nostre model.

- Pla de Certificació específic per als equips de pediatria.

- Pla Nacional d'Urgències de Catalunya (PLANUC) amb el 061 pediàtric.

- Pla Interdepartamental de Salut Pública (PINSAP), salut a tots els nivells: transversalitat, equitat, sostenibilitat...

Ens hem reunit amb el conseller A. Comín, amb la directora general de Planificació en Salut del Departament de Salut (Pilar Magrinyà) i amb la directora assistencial del CatSalut (Cristina Nadal).

– Participem en diferents programes i comitès del Departament de Salut (Agència de Salut Pública de Catalunya, Subdirecció de Promoció de Salut i Servei de Salut MaternoInfantil), per exemple:

- Infància amb Salut, actualització (protocol d'activitats preventives i de promoció de la salut en l'edat pediàtrica

· Calendari de visites

· Detecció precoç de la hipoacúsia

· Diagnòstic precoç de la síndrome alcohòlica fetal

- Comitè de vacunes de l'Agència de Salut Pública de Catalunya

- Mesa de seguiment d'enterovirus

- Programa de Prevenció i Atenció a la Cronicitat i Pal·liatiu

- Programa d'Alimentació i Activitat Física Saludable
  - Alimentació 0-3
  - Prevenció de l'obesitat infantil
  - Activitat física saludable
- Projecte VIVE, influència del tabac dels pares sobre els infants
- Programa Interdepartamental d'Atenció i Interacció Social i Sanitària, Grup Mixt (salut maternoinfantil, ensenyament i atenció primària)
- Protocol de malalties cròniques en infants i adolescents
- Programa per a l'impuls de la protecció efectiva davant els maltractaments a infants i adolescents des d'un punt de vista multidisciplinari
- Programa Salut i Escola. S'està fusionant el Programa de Salut Escolar i l'antic Salut i Escola, per lligar-ho amb atenció primària i salut mental (Pla Director de Salut Mental)
- Programa de seguiment de l'embaràs. Protocol del maltractament prenatal
- Programa de paràlisi cerebral
- Programa de malalties minoritàries:
  - Malalties que afecten el neurodesenvolupament
  - Malalties que afecten l'aprenentatge
  - Malalties metabòliques
  - Síndrome alcohòlica fetal

Ens hem reunit amb els doctors Joan Guix i Carmen Cabezas (director i subdirectora de Promoció de la Salut), i amb la Sra. Rosa Fernández i la Dra. Blanca Prats (Servei de Salut Maternoinfantil).

- Participem en diferents Programes del Catsalut, per exemple:
  - Xarxa BroCat
  - 061 Pediàtric, en col·laboració amb el SEM general i pediàtric
  - Programa Trànsit
  - Malalts crònics i pal·liatius
  - Unitats AVC Pediàtric

Ens hem reunit amb les doctores Cristina Nadal i Lidia Padró (directora i subdirectora de l'àrea assistencial del CatSalut).

3. Visibilitat i referència per a la ciutadania i les entitats científiques i socioculturals que puguin tenir relació amb la infància

- Registrats com a grup d'interès de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, signatura digital.
- Facebook: Societat Catalana de Pediatria (SCP)

- Fundació Enriqueta Villavecchia. Agraïem el nostre suport, i hi treballem conjuntament amb el projecte de cures pal·liatives pediàtriques
- Fundació Congrés de Cultura Catalana, 40è aniversari
- Marató de TV3 2018: infeccions greus
- TERMCAT, Centre de Terminologia: assessorament
- Reunió amb C's
- Jornada conjunta amb la Fundació Bamberg
- Fundació Síndrome de Down
- Associació de Celiacs de Catalunya
- Societat Catalana de Medicina de l'Esport
- Premsa, ràdio i televisió: *Punt Avui*, *La Vanguardia*, Cadena SER, RAC 1, Ràdio 4, TV3, BTV, Cuatro, Antena 3, Farmacosalut.com

4. Altres temes

Tasques de representació: he assistit com a president de l'SCP a les Juntes de l'Acadèmia i de la Asociación Española de Pediatría (AEP).

L'SCP ha participat en diferents actes, cursos i jornades: Dia de la Pediatria, en col·laboració amb l'AEP; acte institucional de la Diada Nacional de Catalunya; 3a Trobada Pediàtrica Solidària de la Fundació Hospital de Nens de Barcelona; inauguració de les jornades d'urgències de Manresa; 3r Congrés de la Professió Mèdica a Catalunya; acte de presentació del nou Consell Assessor de Salut Pública de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT); inauguració del 4t curs de Pediatria Pràctica de ReRioa us; inauguració i assistència a la reunió conjunta amb la Sociedad de Pediatría de Aragón, La Rioja y Soria i Jornada d'Atenció Primària al món rural a Berga.

Cartes dels socis: la pediatria a Gironella, platges de gossos, cas de celiaquia, alimentació vegetariana, CUAP i metges de família, alimentació 0-3 anys.

Aquest curs s'ha distingit el Dr. Joaquim Ramis amb la Medalla d'or del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB). Homenatge al COMB i al Casal del Metge.

En els Premis a l'excel·lència professional 2016 del COMB va ser guardonat el Dr. Xavier Layret.

S'ha nomenat soci de mèrit i membre d'honor de l'Acadèmia el Dr. Antoni Martínez Roig.

Premis a l'ACMB 2017: Premi de l'SCP al treball publicat a PEDIATRIA CATALANA *Hipoglucèmia*, de l'Hospital Germans Trias i Pujol. Menció honorífica al Dr. Xavier Caritg per la seva aportació a l'RCP.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea científica

Mireia del Toro

La Dra. Mireia del Toro va presentar els resultats del programa científic del curs 2016-2017 en el qual des-

taquen dos aspectes: poca assistència de presència física a la sala i una bona cobertura de connexions per videoconferència a vegueries, amb una mitjana de 8-10 a cada sessió.

Es va fer una enquesta als socis per conèixer la seva opinió respecte al curs de formació continuada i el més destacable dels resultats és que tots els socis que van respondre reben regularment la informació i el 98,5% coneixen el programa, la majoria no hi assisteixen de forma regular, i els principals motius per no fer-ho són el lloc i l'horari.

Per tal d'intentar optimitzar el calendari i facilitar l'assistència a les reunions, per a aquest any s'ha decidit:

- Mantenir tres blocs temàtics, però concentrats en una sessió d'una tarda de 3 hores de durada.
- Fer partícips els grups de treball de les diferents especialitats en l'elecció de temes i ponents
- Incorporar casos clínics problema, que s'enviaran als socis abans de la sessió i es discutiran allà.

El programa del curs 2017-2018 es compondrà de:

- Sessió inaugural a Tarragona a càrrec del Dr. Adolf Gómez-Papi amb el títol «El pediatre i l'alletament matern».
- Tres blocs temàtics el dijous a la tarda. Bloc 1: Cardiologia, coordinat per la Dra. Anna Sabaté; bloc 2: Malalties infeccioses, coordinat per la Dra. Núria López, i bloc 3: Endocrinologia, coordinat per les doctores Consol Sánchez i Rosangela Tomassini.
- Quatre tallers: Ull vermell i altres urgències oftalmològiques, per la Dra. Nieves Martín; Lectura de radiografies, pel Dr. Ignasi Barber; Interpretació d'ecografia, per la Dra. Mònica Balaguer, i Dermatologia pràctica, pel Dr. Eudald Sellarés.
- Jornada multidisciplinària: Mites i realitats en nutrició infantil, coordinat pels doctors Francisco Javier Martín i Vicente Morales.
- Les sessions per a residents seran al febrer, la d'orientació als R4-R5, i al maig, la de benvinguda dels nous R1.

Com ja és habitual, aquest curs també hi haurà el CIAP, els cursos d'RCP i les activitats dels diferents grups de treball i vegueries.

La reunió anual tindrà lloc a Terrassa al mes de maig i comptarà de nou amb activitats dirigides a la població general, tenint en compte l'èxit precedent de les reunions de la Seu el 2014, Manresa el 2015, Tortosa el 2016 i Blanes el 2017.

Així mateix, es presenta l'activitat del darrer any en relació amb el Projecte Essencial, fet conjuntament i a proposta de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya, en el qual s'han presentat quatre revisions i que comptarà amb la col·laboració de més pediatres en el proper curs.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea professional

Vicente Morales

La Vicepresidència de l'àrea professional ha centrat les seves activitats a aconseguir participar de manera activa en la recerca de solucions per mantenir la qualitat a l'atenció pediàtrica als diferents nivells assistencials a causa del dèficit de pediatres i de la millorable organització sanitària. Les col·laboracions s'han desenvolupat en els diferents nivells de l'Administració, com la Conselleria de Sanitat i les direccions generals de Planificació Sanitària, Catsalut, Institut Català de la Salut, COMB, CAMFIC (Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària), Sindicat de Metges de Catalunya, AEP, AEPap i AEP extrahospitalària. El 8 de juny de 2017, la Junta Directiva de la Societat Catalana de Pediatria va fer públic el seu posicionament sobre l'atenció pediàtrica primària (<http://www.academia.cat/files/204-5477-FITXER/SCPediatriaPosicionamentAPPjun2017.pdf>) i les accions dutes a terme després que el Departament de Salut presentés l'ENAPISC (http://salutweb.gencat.cat/ca/ambits_tematics/linies_dactuacio/plans_sectorials/pla_primaria_salut_comunitaria_enapisc/).

Fruit de les diverses converses amb el conseller Antoni Comín i els membres del seu gabinet, es va arribar a l'acord que l'SCP era un membre imprescindible per treballar en el document del Pla Estratègic d'Atenció Primària i Salut Comunitària (ENAPISC) i es va acordar crear un grup específic de pediatria per treballar conjuntament.

Pel que fa a l'Institut Català de la Salut (ICS), s'han desenvolupat diversos programes en els quals hem participat:

- Programa assistencial d'expertesa de l'ICS (PADEICS). Concretament, Pediatria està en tres grups específics d'experts, Atenció pediàtrica integrada (API), Malalties minoritàries i genètica clínica, i NIDCAP (*Neonatal Individualized Developmental Care and Assessment Program*). PADEICS és una fórmula per sumar esforços de diferents professionals i àmbits, per generar recomanacions i propostes que tinguin un impacte directe sobre la presa de decisions assistencials de l'ICS.
- Grup per definir el Model de qualitat i seguretat dels equips de pediatria d'atenció primària (EPAP), segons el model d'acreditació dels equips d'atenció primària (MADS) proposat pel Departament de Salut, seguint el model de gestió EFQM (European Foundation for Quality Management). El grup ha estat format per setanta professionals de l'atenció primària, pediatres, infermeres, odontòlegs, treballadors socials, administratius i membres de les direccions assistencials de tot Catalunya, que en un període de 6 mesos, de setembre de 2016 a març del 2017 han elaborat el document que en breu serà presentat a la direcció assistencial de l'ICS per la seva aprovació.
- Formació del Comitè Assessor a Pediatria en relació

amb els Estàndards de Qualitat Assistencial (EQA). Revisió de l'EQA actual i proposta de nous indicadors (indicadors per processos). Revisió per parells dels indicadors proposats (grup consultor, comitè assessor, societats científiques, altres professionals...) i presentació a la direcció assistencial.

- Participació en la definició dels Estàndards de Qualitat a la Prescripció Farmacèutica (EQPF). Grup de pediatres i farmacòlegs que revisen i actualitzen els protocols d'actuació farmacològica segons els estàndards de qualitat a la prescripció a pediatria.
- Actualització de la Guia Terapèutica Electrònica a Pediatria, dintre del programa Prescripció farmacèutica segura (PREFASEG) de l'ECAP.

Participació en el comitè científic de la Jornada d'Implementació Essencial del 21 d'abril de 2017. En aquesta jornada, el projecte essencial va seleccionar una intervenció innovadora per reduir l'atenció clínica innecessària en atenció primària. El projecte essencial s'adreça a identificar una intervenció que permeti evitar les pràctiques de poc valor (revenció quaternària), centrada en el professional, en el pacient i en l'organització.

S'ha format part del grup que ha elaborat l'informe *La derivació del prematur: de la unitat neonatal al CDIAP*, que i recull l'anàlisi de la situació i les diferents necessitats respecte a la detecció precoç, en les unitats de neonatologia o en els centres d'atenció primària (CAP), dels infants prematurs que necessiten ser derivats als centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP), i aporta propostes de millora. El grup de treball està compost per membres de diverses entitats: Associació Catalana d'Atenció Precoç (ACAP), Associació Nadocat: Iniciativa catalana per l'assistència integral del nadó i la família, Grup d'Estudis Neonatals (GEN), Unió Catalana de Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (UCCAP), Xarxa de Desenvolupament i Atenció Precoç de Barcelona - Institut Municipal de Persones amb Discapacitat i Societat Catalana de Pediatria.

A nivell institucional s'han mantingut diferents reunions de col·laboració amb el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, Sindicat de Metges de Catalunya i Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFIC).

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea econòmica

Salvador Rigol

El Sr. Carlos González, economista, presenta l'informe de l'exercici fiscal 2016 de la Fundació.

Els comptes estan sanejats i les inversions són fàcilment realitzables. Aquest any 2016 els ingressos totals han estat de 297.063 euros i les despeses de 288.098 euros, amb un resultat positiu de 8.965 €.

El Dr. Salvador Rigol recorda que aquest any s'ha procedit a l'actualització de les quotes dels socis, que d'acord amb l'article 37 dels Estatuts augmenten l'1,9% (IPC català). S'ha comprat nou material per a RCP i es fa èmfasi en la bona gestió que s'ha fet amb els col·laboradors i les cases comercials de la reunió anual.

Memòria de Secretaria

M. Concepció Céspedes

La Dra. M. Concepció Céspedes presenta la memòria i fa el resum de les activitats docents dutes a terme durant el curs 2016-2017.

El Curs de Formació Continuada està consolidat, amb la publicació de les presentacions a la web i la transmissió per videoconferència a Andorra, Blanes, Campdevànol, Girona, Granollers, la Seu d'Urgell, Lleida, Manresa, Palamós, Puigcerdà, Reus, Tarragona, Tortosa, Vielha i Vic. El servei de videoconferències s'ha ampliat a les sessions dels grups de treball de Malalties Infeccioses, Endocrinologia, Cures Pal·liatives, Gastroenterologia, Grup d'Estudis Neonatals, Pneumologia i Cures intensives. La sessió inaugural es va fer a Barcelona, a càrrec del Dr. Josep Caritg. Recorda les activitats extraordinàries d'aquest curs i recull la tasca realitzada pels grups de treball i la Secció de primària i les activitats fetes a les vegueries. Al llarg d'aquest curs s'han posat en marxa dos nous grups de treball: Trasorns d'aprenentatge i Hematologia.

El Dr. Josep Marès, president del Comitè organitzador de la XXIII Reunió Anual de la Societat Catalana de Pediatria que va tenir lloc a Blanes, fa un resum dels continguts i dels premis atorgats, i ressalta l'alta assistència de congressistes (237) i la participació de la societat de la Selva i l'Alt Maresme en el taller d'RCP per a infants (162 infants / 22 instructors) (Fig. 1). Enguany es van presentar 24 comunicacions orals i 114 comunicacions curtes. Resalta que el 85% dels inscrits van tenir una participació activa en la reunió (ponents, tutors, moderadors, presentadors, comitès).

Fig. 1. Taller de Suport Vital pels nens de 6è d'educació primària Reunió Anual. Blanes 2017.

El Dr. Abel Martínez presenta l'activitat del grup d'RCP: s'han fet diferents modalitats de cursos d'RCP en seixanta-sis edicions, que han format un total de 1.253 alumnes. Entre ells, i com és habitual cada any, s'ha dut a terme la sessió de benvinguda als nous residents

de pediatria. S'ha participat activament en el taller de suport vital de la reunió anual, que va ser un gran èxit, amb la participació d'alumnes de 6è de primària. S'ha reconegut la tasca del Dr. Josep Caritg i ha estat nomenat Instructor d'Honor del Consell Català de Resuscitació, a proposta del Comitè d'RCP (Fig. 2). Entre el 31 de novembre i el 3 de desembre, l'European Resuscitation Council va passar l'auditoria dels cursos. Recentment s'ha fet un canvi i s'ha actualitzat la web.

Fig. 2. Dr. Josep Caritg. Instructor d'Honor del Consell Català de Resuscitació a proposta del Comitè de RCP de la SCP.

El Dr. Lluís Mayol presenta els resultats del CIAP (Fig. 3), on van participar 95 alumnes i 17 professors, que van rebre una valoració científica molt alta, amb el format reduït a 2 dies. Les sessions interactives són molt ben valorades pels alumnes, com també ho són els casos clínics, i es puntua la tasca dels professors sempre per sobre de 4 punts en una escala de 0 a 5. Dues de les xerrades han obtingut la màxima nota de

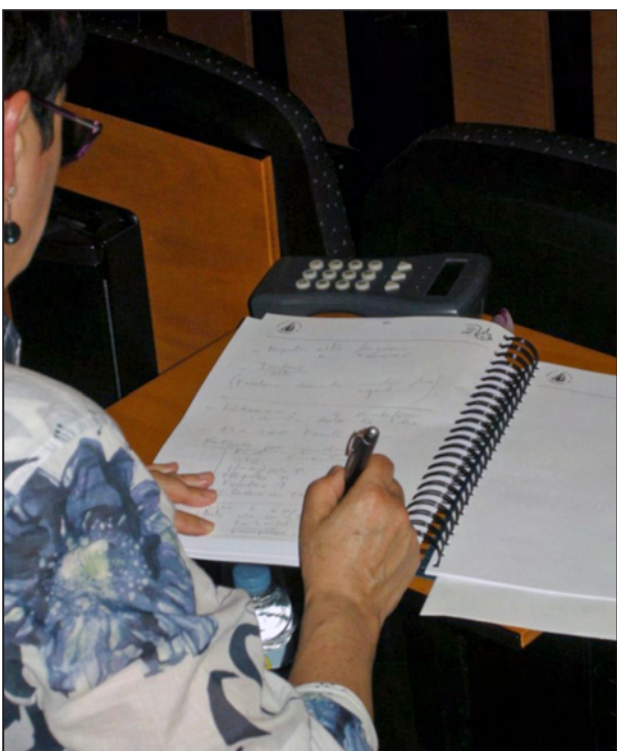

Fig. 3. CIAP.

4,81. Tot i la presència a tarifa especial per a residents, l'estancament en el nombre d'assistents obliga a estudiar altres opcions de futur.

El Dr. Carlos Rodrigo presenta la memòria de PEDIATRIA CATALANA corresponent a l'any 2016, volum 76, amb 4 números ordinaris. Hi ha hagut un endarreriment en la publicació de l'últim número de l'any com a resultat del gran repte d'incloure les novetats i l'actualització de la reanimació cardiopulmonar. Espera poder posar-se al dia en breu, dins d'aquest mes de juny. Aquest any, per votació dels socis, s'ha atorgat el Premi Societat Catalana de Pediatria 2017 al millor treball publicat a la revista entre el 2015 i el 2016 al treball «Hipoglucèmia», dels doctors Mariona Bonet, Maria Clemente i Guillem Pintos.

El Dr. Xavier Bruna presenta dades del portal web, amb una comparativa de les visites rebudes de gener 2015 a maig 2017. En relació amb les altres societats de l'Acadèmia, la nostra és la que té la web més activa. S'han publicat 35 avisos a «La Junta informa», 86 notícies diferents i 36 sessions en línia; aquest últim punt representa una disminució significativa respecte el curs anterior. El Twitter ja té més de 1.800 seguidors i s'han fet 4.807 tuits (Fig. 4). Es presenta la nova pàgina del Facebook, que s'acaba de posar en marxa, a càrrec del Dr. Josep Serrano Marchuet.

Fig. 4. Twitter.

La Dra. M. Concepció Céspedes ressalta la presència de la Societat als mitjans de comunicació i al programa *Lletra Lligada*, coordinat per la Dra. Amalia Arce, i fa referència a la ingent tasca de les vegueries i dels diferents grups de treball. Finalment, fa esment del nombre actual de socis (1.849), una xifra rècord històrica i que representa un augment net de 81 socis en el darrer any.